

Załącznik nr 3

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej z oceny realizacji zaleceń

Nazwa kierunku studiów: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia Pomorska
w Słupsku

Data przeprowadzenia powtórnego postępowania oceniającego:
26.10.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 150/2020 Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r.	4
3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń	5
4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa	10
5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale	11
5.1. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	12
6. Załączniki:	13
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	13

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski – członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Marta Kierska-Witczak – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Swoboda – ekspert PKA
3. Małgorzata Zdunek, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Powtórna ocena jakości kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej prowadzonym w Akademii Pomorskiej w Słupsku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną, wizytacja została przeprowadzona w formie zdalnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2018/2019, przyznając uchwałą nr 150/2020 z dnia 7 maja 2020 r. ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat. Sformułowane w wyniku wizytacji zalecenia o charakterze naprawczym zostały przedstawione w pkt. 2 niniejszego raportu.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem z realizacji zaleceń przekazany przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport z realizacji zaleceń, w tym także osobami odpowiedzialnymi za konstrukcję programu studiów (konceptję, cele kształcenia i efekty uczenia się), realizację programu studiów, a także osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku. Ponadto dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji,

2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 150/2020 Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ww. uchwale zobowiązało uczelnię do realizacji następujących zaleceń:

w odniesieniu do kryterium 1:

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się:

1. zapewnienie spójności założonych efektów uczenia się i programu studiów z koncepcją kształcenia oraz przeprowadzenie niezbędnych działań naprawczych w tym zakresie (koncepcja kształcenia zakłada uzyskanie przez absolwenta uprawnień pedagogicznych, podczas gdy specjalność *animacja kultury* jako specjalność nienauczycielska ich nie zapewnia; efekty uczenia się założone przez jednostkę nie uwzględniają umiejętności niezbędnych w działalności zawodowej właściwej dla specjalności; nie wszystkie zdefiniowane efekty uczenia się możliwe są do osiągnięcia w ramach realizowanego programu studiów);
2. wprowadzenie efektów uczenia się z zakresu kompetencji badawczych oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej.

w odniesieniu do kryterium 2:

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się:

1. zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na opanowanie treści kształcenia w ramach przedmiotów: *improwizacja fortepianowa, aranżacja, taniec, warsztaty teatralne, drama jako metoda pracy twórczej, podstawy animacji kulturalnej, gra na instrumencie* w celu osiągnięcia zdefiniowanych efektów uczenia się oraz realizacji treści kształcenia określonych w sylabusach wymienionych przedmiotów;
2. wprowadzenie treści kształcenia przygotowujących absolwenta do prowadzenia badań naukowych.

w odniesieniu do kryterium 10:

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów dla studiów [na](#):

1. poprawa skuteczności działania systemu w zakresie diagnozowania wskazanych w raportach uchybień i błędów dotyczących koncepcji kształcenia, zakresu egzaminów wstępnych i procesu dyplomowania, a także przeprowadzenie wnikliwej analizy programu studiów (w tym treści kształcenia określonych w ramach realizowanych przedmiotów) oraz możliwości osiągnięcia przez studentów kierunku zakładanych efektów uczenia się.

3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń

w odniesieniu do kryterium 1:

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się:

Zmodyfikowany program studiów drugiego stopnia, obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022, oparty jest na założeniach profilu praktycznego, a nie ogólnoakademickiego, jaki obowiązywał podczas poprzedniej oceny programowej, która odbyła się w roku akademickim 2018/2019. Należy docenić fakt, podjęcia przez Uczelnię tego rodzaju działań naprawczych, w tym stworzenie kompletnego, nowego programu studiów.

1. W odpowiedzi na pierwsze z zaleceń sformułowanych dla kryterium 1 Uczelnia podjęła dwutorowe działania: krótko- i długofalowe. Do działań krótkofalowych wdrożonych od początku najbliższego roku akademickiego rozpoczynającego się po przeprowadzeniu wizytacji tj. od roku 2019/2020 należą: zmiana nazwy specjalności z *animacja kultury* na: *edukacja muzyczna z animacją kultury. Studia nienauczycielskie*, studia o profilu ogólnoakademickim. Równocześnie zmieniono koncepcję kształcenia, stawiając za cel „umożliwienie absolwentowi osiągnięcie efektów zapewniających wysoką skuteczność wykonywania przyszłego zawodu muzyka, instruktora muzycznego, dyrygenta amatorskich zespołów chórальных i wokально-instrumentalnych i animatora kultury” (str. 4 Programu studiów dla kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. specjalność – edukacja muzyczna z animacją kultury. Studia II stopnia. Od roku akademickiego 2019/2020, dalej skrót: Program studiów 2019/2020). Koncepcja kształcenia zatem nie przewiduje osiągania kompetencji nauczycielskich, co stanowi realizację zalecenia PKA. Wprowadzone działania naprawcze pozwoliły bowiem na zapewnienie spójności koncepcji kształcenia z realizowanym programem studiów, eliminując rozbieżność zakładania w koncepcji uzyskania przez absolwenta uprawnień pedagogicznych, podczas gdy oferowana specjalność ich nie zapewniała. W konsekwencji możliwe jest osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.

Należy zaznaczyć, że wypełniono zalecenie przy jednoczesnym – niefortunnym poszerzeniu nazwy specjalności o komponent nauczycielski.

Podjętym przez Uczelnię działaniem długofalowym jest głęboka zmiana koncepcji i programu studiów poprzez zmianę specjalności *animacja kultury* na *specjalność nauczycielską* oraz zmianę profilu studiów drugiego stopnia z ogólnoakademickiego na praktyczny (od roku akademickiego 2021/2022). W dniu 16.07.2021 Uczelnia uzyskała zgodę Ministra Edukacji i Nauki na uruchomienie kierunku z uwzględnieniem tych zmian. Ujednolicenie profilu oraz ścieżki kształcenia obu poziomów studiów na tej samej Uczelni jest rozwiązaniem właściwym.

W koncepcji kształcenia na lata 2021 i dalsze, kładzie się nacisk na kształcenie przyszłych nauczycieli szkół ogólnokształcących w klasach IV-VII oraz fakultatywnych zajęć muzycznych w szkołach ponadpodstawowych, a także do amatorskiego ruchu muzycznego. W kontekście takich założeń traktuje się studia drugiego stopnia niejako za studia uzupełniające w stosunku do 6 PRK – na których realizowana jest część efektów wykazywanych dla studiów drugiego stopnia. Kryteria rekrutacji muszą zatem zakładać, że kandydaci na studia poziomu 7 PRK, którzy studia pierwszego stopnia uzyskali na innej uczelni, będą odpowiednio weryfikowani pod kątem efektów przynależnych 6 PRK. Taka sytuacja dotyczy przykładowo godzin zajęć kształcenia nauczycielskiego, zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli z dnia 25 lipca 2019, gdyż autorzy koncepcji wprost deklarują, że część z efektów wymaganych dla kształcenia nauczycielskiego na studiach drugiego stopnia zostało zrealizowanych na studiach I stopnia. Przykładowo na studiach drugiego stopnia nie jest wykazana do realizacji część efektów dotyczących tworzenia sytuacji wychowawczo-dydaktycznych motywujących uczniów do nauki... (SN_U06), a także skutecznego animowania i monitorowania realizacji zespołowych działań edukacyjnych uczniów (SN_U09). Wszystkie te efekty, integralnie związane z profesją nauczyciela oraz kierownika uczniowskich zespołów wykonawczych, są opanowane na poziomie 6 PRK. Tym samym ważna jest weryfikacja tego typu

kompetencji na etapie rekrutacji na studia drugiego stopnia i rekomenduje się doprecyzowanie zasad rekrutacji w tym zakresie.

Obecnie efekty uczenia się studiów drugiego stopnia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (profil praktyczny) są spójne z zaplanowanym i skorygowanym programem studiów i koncepcją kształcenia, która „odwołuje się do pogranicza (...) muzycznej działalności i twórczości artystycznej, a także refleksji teoretycznej nad tym obszarem” oraz „edukacji muzycznej – która wiąże zagadnienia wiedzy o muzyce i powiązanych z nią kompetencjami pedagogicznymi, pedagogiką szkoły wyższej oraz dydaktyką ogólną i przedmiotową”. Zmiana ukierunkowania na kompetencje nauczycielskie (z uwzględnieniem kompetencji animacyjnych), przynależne istocie kierunku (w miejsce dotychczasowej samej tylko animacji kultury) pociągnęła za sobą konieczność zmian programowych, przeformułowania i poszerzenia efektów o właściwe dla specjalności nauczycielskiej. Obecnie dokonano pozytywnej w tej mierze zmiany, realizującej zalecenie, by efekty uczenia się uwzględniały wiedzę, umiejętności niezbędne w działalności zawodowej nauczyciela muzyki. Celem dalszego doskonalenia programu kluczowym jest systematyczne odnoszenie go do sylwetki absolwenta – nauczyciela-animatora muzycznego, a nie wykonawcy – jak niekiedy podkreśla się w dokumentacji dotyczącej wprowadzonych działań naprawczych (np. raport str. 15) tj. „najważniejszy model kształcenia, zorientowany na kształcenie wykonawczo-muzyczne”.

2. W lipcu 2019 r. Senat Akademii Pomorskiej uchwalił zmiany w programie studiów na ocenianym kierunku, m.in.: zwiększenie liczby godzin *seminarium pracy magisterskiej* (o 30 godzin, co dało łącznie 120 godzin). Wskazane działanie naprawcze jest właściwe dla realizowanego dotychczas profilu ogólnoakademickiego. W kontekście jednak przedstawionego programu studiów na lata 2021 i dalsze należy stwierdzić, że przy zmienionym profilu z ogólnoakademickiego na praktyczny, absolwenci kierunku nie uzyskują pogłębionych umiejętności prowadzenia badań naukowych (uczestniczenia w działalności naukowej), co nie uzasadnia tak rozbudowanego jak dotychczas komponentu badawczego. W koncepcji, jaką przedstawiła Uczelnia pojawia się zwiększenie liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów dla zajęć *seminarium pracy magisterskiej*, argumentowane potrzebą podniesienia jakości prac dyplomowych, przy jednoczesnym wprowadzeniu praktycznego uprofilowania prac. Działanie to prowadzi do realizacji zaleceń zespołu oceniającego sformułowanych dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Dla wprowadzonego profilu praktycznego rekomenduje się natomiast zweryfikowanie (a następnie zastosowanie właściwych rozwiązań), czy kompetencje potrzebne do „budowania i ewaluacji programów, diagnozowania osiągnięć uczniowskich lub sprawozdawczości w zakresie pozaszkolnej działalności muzycznej” należy wzmacniać i weryfikować poprzez rozbudowywanie badawczo zorientowanych prac magisterskich, w obliczu przejścia na profil praktyczny. Efekty uczenia się zdefiniowane w sylabusie zajęć „seminarium pracy magisterskiej” oraz wskazana w nim literatura (dotycząca wyłącznie badań pedagogicznych bez uwzględnienia muzycznych), wykazują wysoce badawcze ukierunkowanie zajęć, wykraczające poza zdefiniowane przez charakterystykę II stopnia PRK „rozbudowane prace pisemne (...) z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł” (P7S_UK). Uchwałą Senatu AP zwiększono także wymiar niektórych zajęć (*dykcja i recytacja* – dodatkowe 5 godzin, *muzyczne zajęcia fakultatywne* – dodatkowe 30 godzin) i wprowadzono nowe (*folklor muzyczny* – 15, *metodyka muzycznych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych* – 30, *metodyka zajęć umuzykalniających w przedszkolu* – 30). Powyższe działania należy uznać za właściwe i prowadzące do realizacji sformułowanych przez zespół oceniający zaleceń. Rekomenduje się przy tym zweryfikowanie (a następnie podjęcie odpowiednich działań korygujących), czy zajęcia związane z nauczaniem przedszkolnym nie powinny być umieszczone na studiach pierwszego stopnia, by koncepcja studiów drugiego stopnia była bardziej spójna i przygotowywała do pracy przede wszystkim w klasach wyższych w szkołach podstawowych i w ponadpodstawowych).

Reasumując należy stwierdzić, iż **zalecenia zostały w pełni zrealizowane**, biorąc pod uwagę fakt, iż podczas pierwszej wizytacji zespołu oceniającego, która miała miejsce w roku akademickim 2018/2019 obowiązywał jeszcze na studiach drugiego stopnia profil ogólnoakademicki (w czasie przeprowadzania

powtórnego postępowania oceniającego profil ogólnoakademicki prowadzony był jeszcze na drugim roku studiów drugiego stopnia). Formułując powyższą ocenę rekomenduje się jednocześnie:

- 1) stosowanie większej precyzji terminologicznej i ujednolicenie nazewnictwa używanego w różnych dokumentach kierunku. Niespójność terminologiczna powoduje bowiem niejasności. Oto przykłady:
 - a) nazwa kierunku pojawiająca się w różnym brzmieniu (np. z dopiskiem dotyczącym specjalności, patrz wyżej),
 - b) wprowadzanie pojęcia „specjalność” w przypadku, gdy istnieje tylko jedna ścieżka kształcenia na danym poziomie nie jest uzasadnione. Wymiennie stosowane terminy: „specjalność nauczycielska”, „ścieżka nauczycielska” (nazwa kierunku studiów pierwszego stopnia), „studia nauczycielskie” (nazwa kierunku studiów drugiego stopnia), co sugeruje dodatkowo, iż istnieje możliwość wyboru jakiejś innej ścieżki na danym poziomie. Należy przypomnieć, że nazwa kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” zawiera już informację o edukacyjnym, a więc nauczycielskim charakterze studiów (realizowanym na podstawie Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.). Posługiwanie się wymiennie pojęciami „główna specjalność muzyczna” czy „muzyczne zajęcia fakultatywne” wprowadza kolejne niejasności. Zajęcia fakultatywne okazują się być przedmiotem nie tyle fakultatywnym, dodatkowym, a dyplomowym – stanowią podstawę dyplomu artystycznego.
- 2) korektę efektów uczenia się (z wyjątkiem efektów przynależnych kształceniu nauczycielskiemu), które nie wpisują się w powszechnie stosowany wzorzec: student wie/rozumie – potrafi – jest gotów do. Przykładowo: K2_W01 brzmi: „Dysponuje pogłębioną wiedzą na temat ogólnej literatury muzycznej w perspektywie chronologicznej” zamiast prawidłowego sformułowania: “[student zna i rozumie] ogólną literaturę muzyczną...”. K2_W06 – „potrafi samodzielnie skonstruować programy” – wskazuje na umiejętności, a nie określony zakres wiedzy.
- 3) korektę efektu uczenia się dla przedmiotu *muzyczne zajęcia fakultatywne – interpretacja ruchowa muzyki*: „W_03 Dysponuje podstawową wiedzą na temat historii rozwoju i teorii dyscypliny muzycznej, którą wybrał jako przedmiot dyplomowy”, w obliczu tego, iż dyscypliną do której przynależy kierunek są sztuki muzyczne.
- 4) umieszczenie zajęć związanych z nauczaniem przedszkolnym na studiach pierwszego stopnia, by koncepcja studiów drugiego stopnia była bardziej spójna i przygotowywała do pracy przede wszystkim w klasach wyższych w szkołach podstawowych i w ponadpodstawowych.

w odniesieniu do kryterium 2:

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się:

1. Władze Uczelni w roku 2019 przewidywały docelową zmianę profilu kształcenia na ocenianym kierunku. Celem sprostania zaleceniom uchwały PKA, Uczelnia zwiększyła liczbę godzin zajęć *muzyczne zajęcia fakultatywne* (do wymiaru 60 godzin), przez co założono „doskonalenie umiejętności gry na instrumencie/ wybranej kompetencji muzycznej realizowanych w kontakcie bezpośrednim” (por. opis kryterium 1). Niektóre zajęcia zostały z programu wycofane (*drama jako metoda pracy twórczej*), część zajęć jest wybieralna (np. *warsztaty animacji i pracy z tekstem/warsztaty teatralne*). Należy jednak w przyszłości przemyśleć, że w takiej koncepcji, która po ostatecznych zmianach obowiązuje od 2021/2022 roku może się zdarzyć, że student wybiera jako „przedmiot dyplomowy” np. *emisję głosu* lub *gitarę basową* i podczas całego cyklu kształcenia nie ma zajęć praktycznych gry na instrumencie klawiszowym ani np. zajęć dyrygenckich. W takich przypadkach należy zweryfikować i wprowadzić działania zapewniające, aby założona sylwetka absolwenta – nauczyciela, swobodnie wykorzystującego warsztat techniczny – była osiągnięta. W roku akademickim 2019/2020 nie został zwiększony wymiar godzin zajęć *podstawy animacji kulturalnej* (wymiar 15 godz.), co można ocenić jako niewłaściwe w kontekście zachowanej specyfiki

kierunku z dominantą na animację muzyczną. Zrozumiałe może to być w kontekście konieczności podjęcia przez Uczelnię innych szybkich zmian zmniejszających kosztowność kształcenia.

Negatywnie należy ocenić pozostawienie w siatce godzin zajęć *metodyka audycji muzycznych*, którego celem jest „wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności w zakresie skonstruowania i prowadzenia zajęć audycje muzyczne”, poznanie „celów, zadań i organizacji przedmiotu audycje muzyczne w szkole muzycznej I stopnia” (por. sylabus), co także dotyczy programu 2021/2022. Jest to także niewłaściwe w kontekście braku odnośnej praktyki, bowiem deklarowana sylwetka absolwenta – animatora nie przewiduje pracy w szkołach muzycznych ze względu choćby na brak uprawnień nauczycielskich w tym zakresie. Uczelnia zadeklarowała jednak wycofanie się z realizacji tych zajęć, co rekomenduje także zespół oceniający. Z tych samych względów rekomenduje się rezygnację z wymogu praktyki chóralnej w szkole muzycznej I stopnia oraz praktyki zajęć muzyczno-ruchowych w szkołach muzycznych I stopnia.

Liczba praktyk dla studiów o profilu ogólnoakademickim (w roku 2019) wynosiła 210 godzin, obecnie dla profilu praktycznego (od 2021) została podniesiona do 360 godzin, po wprowadzeniu 60 godzin praktyki dydaktycznej (2 ECTS) i zwiększeniu praktyki muzyczno-animacyjnej do 300 (10 ECTS). Rekomenduje się inną proporcję praktyk z nastawieniem przede wszystkim na czynności dydaktyczne w szkołach różnych szczebli.

Należy stwierdzić, iż wprowadzonych zostało szereg zmian, służących doskonaleniu programu studiów. Reasumując należy stwierdzić, iż **zalecenie zostało zrealizowane**, przy czym w ramach wciąż prowadzonych działań doskonalących rekomenduje się wyeliminowanie wskazanych wyżej niedociągnięć, w tym uporządkowanie harmonogramów obowiązujących od 2021 (planów studiów) i uzupełnienie ich o brakujące zajęcia.

2. W odpowiedzi na sformułowane w toku wizytacji zalecenia zespołu oceniającego PKA, w lipcu 2019 Senat Akademii Pomorskiej uchwalił zmiany w programie studiów o profilu ogólnoakademickim, m.in.: zwiększenie liczby godzin *seminarium pracy magisterskiej* (o 30 godzin, co dało łącznie 120 godzin). Równolegle poszerzono treści kształcenia w celu przygotowania absolwenta do prowadzenia badań. W kontekście jednak przedstawionego programu studiów o profilu praktycznym, należy zauważyć, iż nie jest wymagane, aby absolwenci kierunku uzyskali pogłębione umiejętności prowadzenia badań naukowych (uczestniczenia w działalności naukowej), co nie uzasadnia tak rozbudowanego jak dotychczas (dla profilu ogólnoakademickiego) komponentu badawczego. Należy jednak stwierdzić, iż niniejsze zalecenie zostało zrealizowane, bowiem podczas poprzedniej wizytacji zespołu oceniającego, która miała miejsce w roku akademickim 2018/2019 obowiązywał jeszcze na studiach drugiego stopnia profil ogólnoakademicki (w czasie przeprowadzania powtórnego postępowania oceniającego w roku akademickim 2021/2022 profil ogólnoakademicki prowadzony był jeszcze na drugim roku studiów drugiego stopnia).

w odniesieniu do kryterium 10:

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów:

Zgodnie z treścią raportu poprawa skuteczności działania systemu oparta jest na trzech następujących filarach: zapewnianie jakości kształcenia, monitorowanie i ewaluacja jakości kształcenia, a także doskonalenie jakości kształcenia.

W celu zapewnienia jakości kształcenia Katedra Sztuki Muzycznej wdraża i aktualizuje działania opracowane przez Katedralną Komisję ds. Jakości kształcenia. Ponadto, zgodnie z polityką jakości opracowaną przez Prorektora ds. Kształcenia, Katedra Sztuki Muzycznej rozpoczęła proces *tworzenia zestawu kodowanych procedur*, dostępnych na stronie internetowej. Przedstawione wyżej działania mają podnieść efektywność kontroli jakości kształcenia m.in. poprzez lepszą dostępność do: aktualnego stanu realizacji procedur, osób odpowiedzialnych za poszczególne etapy ewaluacji.

Głównym celem monitorowania i ewaluacji jakości kształcenia jest doskonalenie programu studiów, który raz w roku podlega przeglądowi w zakresie: sekwencji przedmiotów, aktualności treści programowych, liczby punktów ECTS, metod i sposobów ich weryfikacji. Do obowiązków Kierownika Katedry Sztuki Muzycznej należy m.in. kontrola nad właściwą obsadą zajęć, zgodną z kompetencjami prowadzącego określony przedmiot. Zastępca Kierownika katedry Sztuki Muzycznej odpowiada m.in.

za: właściwą organizację zajęć, badanie opinii studentów, absolwentów i pracodawców, analizę wyników kształcenia, monitorowanie kompletności i aktualności sylabusów oraz procesu dyplomowania, hospitację zajęć, a także kontrolę jakości prowadzonych praktyk zawodowych.

W ramach trzeciego wspomnianego wyżej filaru systemu jakości kształcenia, dotyczącego jego doskonalenia, przewidziano przygotowanie na koniec roku akademickiego raportu z funkcjonowania wewnętrznego systemu jakości kształcenia w Katedrze Sztuki Muzycznej wraz z niezbędnymi danymi do wewnętrznego systemu informacyjnego Katedry Sztuki Muzycznej.

Wizytowana Jednostka załączyła obszerny plik, składający się z 26 dokumentów, potwierdzających poprawę skuteczności działania systemu jakości kształcenia w Katedrze Sztuki Muzycznej. Dokumenty uwiarygodniają, iż opisana wyżej procedura oparta na trzech filarach, rzeczywiście funkcjonuje. W minionym okresie, tj. w roku akademickim: 2019/2020, 2020/2021, przeprowadzono szereg wieloaspektowych badań, posługując się specjalnie skonstruowaną ankietą. Na pytania, skonstruowane odpowiednio w zależności od celu badania i respondentów, odpowiada się poprzez zaznaczenie jednej cyfry od 1-5, stanowiącej skalę oceny - od słabej do bardzo dobrej. Większość ankiet uwzględnia również możliwość swobodnej wypowiedzi, w ramach której pojawiają się spostrzeżenia zarówno pozytywne jak i negatywne. Wyniki badań prezentowane są w formie zbiorczych raportów uzupełnionych o konkretne wnioski (tzw. *zalecenia interwencyjne/doskonale*), które mają być zrealizowane w kolejnym semestrze lub roku akademickim. Raporty dotyczą wyników: studenckiej oceny opiekunów poszczególnych lat studiów oraz praktyk zawodowych, oceny opiekunów praktyk dotyczące przydatności studentów do zawodu nauczyciela muzyki, studenckiej oceny poziomu zadowolenia ze studiów, badań losów zawodowych absolwentów, studenckiej oceny nauczycieli akademickich, weryfikacji efektów uczenia się przez wykładowców. Załączniki zawierają również protokoły z zebrań z pracodawcami, uzupełnione o wnioski wynikające z dyskusji podczas spotkania. Przedstawione przez Jednostkę dokumenty potwierdzają, iż poszczególne badania są przeprowadzane z odpowiednich terminach i za pomocą odpowiednich narzędzi, również w formie on-line, zgodnie ze szczegółowo opisaną procedurą zawartą w tabeli w raporcie z działań naprawczych.

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Katedrze Sztuki Muzycznej zwiększyła się w stopniu zadowalającym, co upoważnia do wydania oceny pozytywnej dla niniejszego kryterium. Opisane w raporcie działania naprawcze oraz wprowadzone procedury są wiarygodne, co potwierdzają załączone przez Uczelnię raporty z wyników ankiet oraz protokoły.

4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa

W związku z wprowadzeniem w życie przez rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.) Uczelnia podjęła decyzję, aby w ramach prowadzonego kierunku studiów drugiego stopnia wygasić specjalność animacja kulturalna, a w jej miejsce wprowadzić ścieżkę nauczycielską, stanowiącą kontynuację studiów pierwszego stopnia. Jednocześnie zdecydowano, aby na studiach drugiego stopnia kontynuować kształcenie w powiązaniu z funkcjonującym już na studiach pierwszego stopnia profilem praktycznym. W tej sprawie 31 marca 2021 r. złożono wniosek o uruchomienie kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, studia drugiego stopnia profil praktyczny. Pozwolenie na uruchomienie wyżej opisanych studiów Minister Edukacji i Nauki wydał decyzją DSW-WNP.8014.61.2021.4.AZ. W roku akademickim 2021/2022 r. profil ogólnoakademicki pozostał jedynie na drugim roku studiów drugiego stopnia. Koncepcja kształcenia na wprowadzonym od roku akademickiego 2021/2022 zmodyfikowanym kierunku na poziomie studiów drugiego stopnia kładzie nacisk na stworzenie programu studiów, w którym zgodnie z opisem koncepcji kształcenia studia drugiego stopnia są kontynuacją studiów pierwszego stopnia, zaś oba poziomy tworzą zintegrowaną całość. Zamierzeniem programowym na poziomie studiów drugiego stopnia jest doskonalenie umiejętności zawodowych związanych z kształceniem nauczycieli, utrwalenie i profesjonalizacja kompetencji dydaktycznych powiązanych z praktyką dydaktyki szczegółowej przedmiotu muzyka w szkole podstawowej (klasy IV – VII) a także fakultatywnego nauczania (coraz częściej wybieranego przez uczniów) muzyki w szkole ponadpodstawowej.

5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale

Reasumując należy stwierdzić, iż Uczelnia generalnie zrealizowała zalecenia, odnoszące się do studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, zawarte w uchwale nr 150/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 maja 2020. Niniejsza ocena musi brać pod uwagę fakt, iż w międzyczasie Uczelnia przygotowała nowy program, obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022, ale o profilu praktycznym a nie ogólnoakademickim. Studia o profilu ogólnoakademickim prowadzone były w roku akademickim 2019/2020 oraz 2020/2021, a obecnie (w czasie przeprowadzania powtórnego postępowania oceniającego) w roku akademickim 2021/2022 profil ogólnoakademicki prowadzony jest jeszcze na drugim roku studiów drugiego stopnia. W związku z tym zespół oceniający brał pod uwagę nie tylko literalny zapis zaleceń wyżej wymienionej uchwały, ale również zakres i kierunek zmian w obliczu planowanego przekształcenia studiów drugiego stopnia na nowy profil. Wszystkie zmiany, które zostały wprowadzone w minionym okresie mają charakter trwały, co potwierdzają również założenia nowego programu studiów o profilu praktycznym obowiązującego od roku akademickiego 2021/2022, który Uczelnia również dołączyła do dokumentacji. Nastąpiła poprawa skuteczności działań wewnętrznego systemu jakości kształcenia ze względu na poszerzenie zakresu badań poprzez wprowadzenie odrębnych ankiet, uwzględniających poszczególnych respondentów tzn. wszystkich interesariuszy, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych. Wypracowane przez Jednostkę odpowiednie procedury przewidują wdrażanie zmian w procesie kształcenia na podstawie uzyskanych wyników, zgodnie z przyjętym przez Jednostkę harmonogramem, który jest konsekwentnie przestrzegany. Wskazane wyżej uchybienia zostaną niewątpliwie usunięte w wyniku dalszych działań doskonalących, zgodnie z przedstawionymi wyżej rekomendacjami. W związku z powyższym podniesienie ocen w kryteriach: 1, 2, 10 z częściowo spełnione na spełnione jest w pełni uzasadnione.

5.1. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Ocena stopnia spełnienia kryterium w uchwale nr 150/2020 Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r. kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium po przeprowadzeniu oceny realizacji zaleceń ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione

Przewodniczący zespołu oceniającego
prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

6. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Polska
Komisja
Akredytacyjna

